

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 154.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8 .

A megyegyűlésen is a középítkezések mielőbbi megindítását sürgették, hogy még a tél előtt keresethez jussanak a munkanélküliek.

Amint már jelentettük röviden, Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági kisgyűlése szombaton délelőtti 9 óra után rendkívüli ülést tartott Bisztrai-Balku Gyula főispán elnöklése alatt. Az ülésen Lónyay József számvevőszék főtanácsos, a megyei számvevőszék főnöke ismertetette a belügyminiszter leiratát, mely szerint a baja-szegedi Horthy Miklós jubileumi ut csonka megye területén lévő szakaszának kiépítésére a 20 millió svájci frank kölcsön megmaradt összegéből 850.000 svájci frankot utal ki. 100 svájci frank közpártfolyama ma 11085 pengő, vagyis 932.225 pengő összeget kap a vármegye. A pénz felvétele a vármegye részéről csak névleges, mert a velejáró mindentelje fizetési kötelezettséget az állam intézi. Az viseli a kamatterheket, a részletek törlesztését stb.

Scherer Rezső főjegyző: A belügyminiszter leiratát örömmel fogadja a kisgyűlés, mert ezen összeggel elérhető lesz a baja-szegedi Horthy Miklós jubileumi ut kiépítése, ami nagy gondja volt a megyének. A megyei államépítészeti hivatal két irányú terveket készít el, hogy merre vezessék az utat: az egyik terv szerint Kisszállásnak haladna, a másik terv szerint direkt Tompának. A terveket szeptember 5-ig kell elkészíteni, mert azok alapján mindkét irányra megtartják a közigazgatási bejárást a miniszteri kiküldött vezetésével, hogy kiválasszák, merre praktikusabb vezetni az utat. Bizonyosra lehet venni, hogy az idén már hozzáfognak az ut kiépítéséhez és a jövő évben be is fejezik azt.

A kisgyűlés a javaslatot elfogadta.

Utána pár perc múlva kezdődött ugyancsak a főispán elnöklésével a megyei törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlése, amelyen a bizottsági tagok szép számmal vettek részt. Az ülés elején Bisztrai-Balku Gyula főispán bejelentette, hogy az 1929. évi XXX. t. c. (közigazgatási reform) 4. §-a alapján az ügyvédi kamara képviselőjében rendes tagként működött dr. Kiss József bácsalmási ügyvéd elhalálása folytán ugyanezen törvény 13. §-a alapján az alispán dr. Kiss Péter jánoshalmi ügyvéd, érdekképviselői póttagot hívta be a közgyűlésbe.

Utána Lónyay József ugyanazt referálta, mint a kisgyűlésen s felhatalmazást kért, hogy az alispán aláírassa a szerződést, kötelevet, jutaléklevelet stb.

Medveczky Károly gazdasági főtanácsos, fehértói nagybérlő közönetet mondott a főispánnak, amiért megvalósuláshoz juttatta ennek a nagyfontosságú utnak a kiépítését. A szociális szempontok azt sürgetik, hogy az ut építése minél előbb megkezdődjék, hogy az inséges munkásság még a tél előtt keresethez juthasson, azonkívül azért is fontos a kiépítés, hogy a forgalom minél előbb megindulhasson az ország 2-ik

fővárosába: Szegedre. Azt indítványozta, hogy lehetőleg jobb minőségű uttestet készítsenek el. Ezenkívül egyéb középítkezéseket is megsürgetett, mint a jánoshalmi téli gazdasági iskola, valamint a jánoshalmi és bácsalmási szolgabiroisági székház felépítését is, hogy a kereset meginduljon és a közteherviselés fokoztassék.

Scherer Rezső főjegyző az alispán helyettesítésében rámutatott arra, hogy

Elkészült Baja város 1931 évi költségvetésének nyers váza.

110.000 pengő a jövő évi költségvetés fedezetlen hiánya — irreális a költségelőirányzat, mert a mátéházai földek buza-bérbjévedelme: 5000 mm. buza 22 pengős áron szerepel benne. — 50 százalék marad a városi pótdadó.

Hirt adtunk már régebben arról, hogy a bajai városházán munkába vették a város 1931 évi költségvetésének előkészítését. A költségvetés már régebben elkészült volna főbb vázában, ha a székesfehérvári városházai panama kivizsgálásába nem vonják bele Puhala Tibor főszámvevőt is. A költségvetés azonban mégis elkészült körültekintő alaposággal és takarékoságra valló törekvéssel s azért hívták össze csütörtökön a pénzügyi bizottságot, hogy annak bemutassák vázlatában s informálja a pénzügyi bizottságot a főszámvevő a költségvetés főbb bevételi és kiadási tételeiről s hogy a pénzügyi bizottság adjon utmutatást a mutatkozó deficit eltüntetésére.

A pénzügyi bizottság ülésén a nyers költségvetés tárgyalására nem került a sor, mert csak kevesen jelentek meg a bizottság tagjai közül. Az elnöklő dr. Puskás Dezső helyettes polgármesteren és a referáló Puhala Tibor főszámvevőn kívül Major József min. tan. nyug. pénzügyigazgató, Klauber Lajos, Erzsől Mihály és dr. Bernhardt Sándor tisztí főügyész jelentek meg.

Elhatározta a bizottság, hogy a pénzügyi bizottság ezen költségvetést megtárgyaló ülését vasárnap, augusztus 17-én d. e. 9 órakor tartja meg.

A megjelent bizottsági tagok ezután egy órán át a költségvetésről beszélgettek. Dr. Puskás Dezső utalt arra, hogy Bajaszentistvánnak Bajához való csatolása nem jelent sokat: a község pótdadója eddig 119 százalékos volt, most 50 százalékos lesz. Az eddigi 125.000 pengő pótdadó leolvad 85.000 pengőre. Tény azonban, hogy a költségvetés keretei az átcsatolás folytán változni fognak.

Erzsől Mihály: Meg kellene sürgetni az átcsatolást!

Dr. Puskás: Eljön a maga ideje.

Klauber Lajos: A költségvetést úgy kell elkészíteni, hogy a pótdadót pedig nem szabad emelni sok minden okon kívül a gazdasági viszonyok miatt sem...

az összes fizetési kötelezettségek az államot terhelik. A belügyminiszter ezt a kölcsönt kizárólag a baja-szegedi Horthy Miklós jubileumi ut kiépítésére folyosítja, de ha megtakarításokkal nagyobb összeget sikerülne megspórolni, a törvényhatóság már most feliratban azt kéri a belügyminiszteről, hogy azt az összeget a baja-hercegszántói ut dávod-hercegszántói szakaszának kiépítésére használhassák fel. — Előadja még, hogy dr. Szabovljevit Dusan alispán elutazása előtt megbizta Bencez Béla műszaki tanácsost, hogy a szolgabiroisági székházak telkeit a helyszínen tekintse meg. A törvényhatósági bizottság szeptember végén őszi köz-

gyűlést tart: akkor már itthon lesz az alispán is s akkor fogják bemutatni a járási szolgabiroi székházak terveit is.

Ezután a függő kölcsön felvételére névszerinti szavazást rendelt el a főispán: 40 leadott „igen” szavazattal egyhangulag elfogadták a kisgyűlés javaslatát a kölcsön felvételére.

Utána a főispán háritotta el magától a kölcsön felvétele körül neki imputált érdemeket.

A törvényhatósági bizottság ezután megadta a rendőrbíráskodási felhatalmazást a jánoshalmi szolgabiroisághoz beosztott dr. Szalay Tibor aljegyző-szolgabiroinak.

ben az ideai tapasztalat alapján már csak 111.100 pengő forgalmi adóbevétel állítottunk be...

Major József: Kérdés, az is befolyik-e?

Puhala: Az állam is rontja helyzetünket. A szikvizadót egy harmadára szállította le anélkül, hogy kérte volna valaki...

Klauber Lajos: És mégsem lehet emelni a pótdadót, mert akkor azok is fizetéseketlenek lesznek, akiknek még most van valami vagyonuk. Nekünk a költségvetés összeállításánál a kiadást kell néznünk, nem pedig a bevételi tételeket. Nagyon is meg kell gondolnunk, hogy mire adjuk ki a pénzt...

Erzsől Mihály: Az nem szenvedhet kétséget, hogy a pótdadó nem lehet több 50 százaléknál.

Major József: A fogyasztási adót és a házádt kell emelni!...

Puhala: A Speyer kölcsön 180.000 pengőnyi fel nem használt összegét akarjuk igénybe venni. Ebből készítenék el az új kutakat és vízállomásokat, amivel a község ivóvíz szükséglete és tűzbiztonsága nyerne megoldást. Az a baj, hogy nagyon nagyok a hátralékok s így a város odajut, ahova Székesfehérvár. Vagyis a városnak sok a követelése, amit senkinek fizet, de ugyanakkor a városnak fizetnie kell azt, amit tőle követelnek. A párbérbátrálék 47.800 pengő, amiből 3500, a járdacsinaltatási hátralék ugyancsak 36.000 pengő s ebből is mintegy 3500 pengő folyt be. Így nem lehet gazdálkodni.

Puhala: Hogyan készült a költségvetés, arra jellemző az, hogy például a mérnöki hivatal tíz éven át a város utjainak fokozatos kiépítésére évi 140 ezer pengőt igényelt. Persze szó sem lehet róla. Csak nagyon redukált igények jöhetnek számításba...

Végül itt van a főjegyzői hivatal, amely hét különböző célra kér pénzt. Persze nem kap. Mindent törölünk. Nincs pénz. A semmiből nem lehet adni.

Dr. Puskás Dezső: Pedig hát okvetlenül szükséges, hogy a Józsefvárosban is állítsanak fel egy Napközi Otthont, mert most az a helyzet, hogy a józsefvárosi anyák a Vörös-Keresztéri Napközi Otthonba viszik gyermekeiket.

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött.

Bárki kaphat belőle a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Ezsol: ... hogy ők meg napszám-ba mehessenek.

Dr. Puskás: Annak idején a Vörös kereszt-téri Napközi Otthont 40-es létszámmal engedélyezték, ma már 45-en vannak s egynek hazahordják a kosztot.

Evvel véget is ért a vita.

Jól tudjuk, hogy az érdekelt adózó közönség még az 50 százalékos pótdótot is sokalja és éppen ezért, még mielőtt a költségvetés részleteinek ismertetésére kerülne a sor, — sietve megteszük észrevételeinket. A városnak a költségvetés összeállításánál számolnia kellett avval, hogy az általános gazdasági leromlás még egyre tart és ez a körülmény nemcsak egyesekkel, hanem magával a várossal szemben is érezhető kedvezőtlen kihatásait. Azáltal ugyanis, hogy az iparosok, kereskedők és a szabadfoglalkozásuk forgalma és kereseti lehetősége alaposan megcsappant a nehéz gazdasági viszonyok folytán, — a város is elveszítette sok-sok adófizető alanyát, akiknek az adója most bizony nem folyhatik be az 1931-ik évben. Már ez is érezhető hiányt okoz a város azelőtti bevételeiben.

De hozzájárul még néhány más körülmény is a bevételek apadásához, ami mind a pénzületenséggel és keresetmunkátlansággal függ össze. Így például az utóbbi 3 évben évről-évre jelentős mértékben csökkentek a forgalmi adóbevételek a városnál s ennek megfelelően a város részesedése is megcsappan. Még egy lényeges tételben okoz redukciót a gyér forgalom s ez a következtvám, ami ma szintén jóval kevesebbet hoz a városnak, mert sokkal csekélyebb mérvű az áruszállítás.

Ezért kellett a következtvámot is a városnak közel 100 százalékkal felelmenie július 1-én.

Iskolai Értesítők.

V.

A Liszt Ferenc-Kör Zeneiskolájának első Értesítője.

Vékony, 16 oldalas kis füzetben számolt be Karig Emil zenei igazgató az 1929. szeptember elsején megnyitott zeneiskola első tanévéről. Az iskola keletkezése című cikkel kezdődik az Értesítő. A cikk utal arra, hogy a zeneiskola tervét a zenetanítás intézményes biztosítására irányuló vágy indította el, melyet néhány zenéért rajongó embernek kitartó munkája juttatott el a megvalósulásához. A cikk további részében feleleveníti a zeneiskola életrekeltségéért folytatott harc minden fázisát. A cikk megállapítja, hogy a magyar vidék előretörése, de a fejlődés természetes rendje is indokolta az iskola felállítását, amelyet úgy az állam, mint a város és a megye is segítse, mint-hogy egy ilyen par excellenter kultur-intézmény — amely nélkül nem lehet egy fejlődő, virágzó város — azt meg is érdemli.

Az első iskolai évről szóló beszámoló felöleli az iskolai év minden mozzanatát a beiratástól, a tanítástól kezdve egészen az idei év június végi évvégi vizsgáig. Rövid jellemzést ad a növendékek szorgalmáról, magaviseletéről és egészségi állapotáról, ismerteti az ellenőrző értekezleteket, az ünnepélyeket, a szülői házzal és a társada-

lommal való kapcsolatot, beszámol az iskola helyiségéről, az iskola felszereléséről. Az iskola 3 zongorát bérel, a 4-ik zongorát dr. Bajai Ernő, a Liszt Ferenc Kör elnöke adta az iskolának ajándékba. A bérelt zongorák helyett az iskola fokozatosan saját zongorát akar vásárolni.

A következő fejezetek az iskolai könyvtárról, a növendékhangversenyekről, a könyvtár javára történt felülfizésekről, a jutalmazásokról és segélyezésekről, az iskola fenntartásához nyert városi, megyei és állami segélyekről, az iskolában tett látogatásokról, az évvégi vizsgálatokról a továbbképző tanfolyamokról, a zenei játékos iskoláról (zenei óvodáról) közöl ismertetést.

Az iskolaév befejezésével kapcsolatban ezeket mondja az Értesítő:

— Minden kezdet nehéz: nehéz volt első évünk is. Sok akadályal, előítélettel kellett megküzdenünk, de viszont sok megértésben és támogatásban is volt részünk.

— Minden művészet elsajátításánál döntő fontossága a jó alap megszerzése. Ez a zenében a legnehezebb dolog, azt csak a szakember tudja megadni. Közülük is csak az, aki ismeri és szereti a gyermeket. Aki erre nem érez képességet, az inkább ne is tanítson. A rossz kezdet teljesen elveheti a kezdőnek a kedvét a zenetanulástól, sőt valódi, nagy lehetőségek is elpusztulhatnak, ha rossz kézbe kerülnek. Az a szülő, aki gyermeke zenetanításánál mindjárt a kezdő fokon nem ügyel arra, hogy jó kézből jó alapra tehessen szert, az gyermekének ellensége, mert az igazi haladás lehetőségétől fosztja meg. Sajnos, még sok szülő pszichéjének kell e tekintetben megváltoznia: gyökeresen változtatni ezen csak az idő fog.

— Az iskolaév befejeztével visszapillantva az elmúlt év munkájára — mondja az Értesítő — erős a hitünk, hogy eredményes munkát végeztünk és sikerült iskolánk alapját annyira megszilárdítani, hogy a továbbfejlesztés munkája biztosítottan tekinthető.

Az iskola szervezete és tanítási terve című fejezetben megállapítja az Értesítő, hogy az iskola tanítási terve a zongora és hegedű főtanszakokat és az ezekkel kapcsolatos mellékszakkokat ölelte fel.

Az iskola igazgatója Karig Emil, rendező tanárok: Reicska Ilona és Szántó Jenő, rendkívüli tanár: Lukácsné Váczai Jolán, óraadó tanár: Grauaug Antonia. Az Értesítő felsorolja a zenetanárok képesítését és képzettségét is. A következő rovatban a tanári testületnek iskolán kívüli működését vizsgálja.

Ezután közli az Értesítő Szántó Jenő és Lukácsné Váczai Jolán hangversenyek, valamint a 3 nyilvános növendékhangverseny programját. Tartottak még egy zártkörű növendékhangversenyt is. Majd a tanulók névsorát és előmenetelét ismerteti. A zenedének a zenei játékos iskola 18 növendékével együtt volt 108 növendéke és pedig Reicska Ilonának 29 növendéke, akik közül 6 nem vizsgázott, Lukácsné Váczai Jolának volt 11 növendéke, 1 nem vizsgázott, Grauaug Antonianak volt 31 növendéke, akik közül 7 nem vizsgázott és 4 kimaradt. Szántó Jenőnek volt 19 növendéke, akik közül 2 kimaradt és 1 nem vizsgázott. A zenei játékos iskola 18 növendékét Reicska Ilona és Grauaug Antonia tanította. Valamennyi alkalmasnak bizonyult zeneiskolai felvételre.

A zongora tanszakra beiratkozott 71, kimaradt 4, évvégén maradt 67, ebből

vizsgázott 53, nem vizsgázott 14, kiünnö-
osztályzatot nyert 22, jelest 22, jót 9.

A hegedű tanszakra 19 növendéke közül 2 kimaradt, 10 vizsgázott, 1 nem vizsgázott, továbbképzős volt 6, kiünnö-
klasszifikációt nyert 8, jelest 2. Zene-
elméletet 84 növendék tanult, 6 kima-
radt, 60 vizsgázott, 18 nem vizsgázott.
23 kiünnö, 34 jeles és 3 jó osztályza-
tot nyert. A magaviseletnél 1-est 61 és
2-est 2 tanuló kapott. A szorgalomból
30 kiünnö, 24 jeles és 9 jó osztályzat volt.

A növendékek közül a legfiatalabb 7 éves volt; 20 éven felüli 10 növendék volt. A növendékek közül 86 bajai és

4 megyei volt és pedig 62 nő és 28 férfi. A növendékek szülői közül 27 önálló kereskedő, 23 közalkalmazott, 10 értelmességi, 7 magántisztviselő, 7 iparos, 5 gyáros és 5 nyugdíjas volt.

A növendékek közül 24 elemista, 18 leánypolgárista, 1 fiu polgárista, 14 reálgimnáziumi, 10 áll. női felső-, 1 áll. fiu felső-kereskedelmi, 2 tanítónőképző-intézeti növendék volt és 20 nem járt iskolába.

Az Értesítőt az 1930—31. iskolai évre szóló tájékoztató zárja be. A beiratás szept. 1., 2. és 3-án d. e. 8—12 óra-
kor lesz.

A jugoszlávok hirtelen engedékenyebbek lettek a Kamarás-Duna kotortatása kérdésében

Nincsen viz a Petár-csatornában s ezért nagy károkat szenvednek a cukorgyárak a cukorrépa kampány idején.

A Kamarás-Duna kérdése súlyos problémája a városnak, de — amint most kiderül, — még súlyosabb problémája Jugoszláviának. Csütörtökön délután a városi pénzügyi bizottság ülésén, amelyen a városi praelimináris költségvetést akarták bizottságilag előkészíteni, Ezsol Mihály kérdést intézett Puhala Tibor főszámvévőhöz, hogy mi van a költségvetésben a Kamarás-Dunát illetően.

Puhala: Semmi. Egy fillér sincs beállítva erre a célra.

Ezután dr. Bernhart Sándor tiszti főügyész informálta a szűk körű értekezletet arról, hogy a Kamarás-Duna rendezésének ügye nagyot haladt. Most folynak a tárgyalások, amelyekben a jugoszlávok csodálatos engedékenységet tanúsítanak. A Petár-csatorna (a Ferenc-csatorna jugoszláv szakasza) igazgatója Budapesten tárgyal a csatorna magyar érdekeltségével. A jugoszlávok hajlandók a csatorna mélyítési munkálataira 10000 pengőt folyósítani s csak azt kívánják, hogy a Ferenc-csatorna eliszaposodott torkolatát kézi erővel ásatassa ki a magyar érdekeltség. A jugoszláv kormány és a zombori csatorna-érdekeltség is tisztában van azzal, hogy az ilyen kézjérel való csatornamélyítésnek sok értéke nincs, mert hamarosan újból eliszaposodik, de mégis ragaszkodnak

hozzá és siettetik azt, mert a cukorrépa szállításhoz vizre van szükségük a Petár-csatornában, amit az itteni zsúlipénz elkapna a kézi erővel való mélyítés esetén.

Noha 10000 pengővel alig lehet valamit is végezni, mégis a magyar érdekeltség hajlandó megcsináltatni kézi erővel a jugoszlávok által kívánt mélyítési munkálatokat tízezer pengő erejéig, de a pénz kiutalásához a jugoszláv kormány készfizető kezességét kéri s most e körül folynak a tárgyalások, hogy a szerb kormány is vállaljon garanciát a felmerült kiadások megtérítésére.

Ilyeténképpen kilátás van arra, hogy hamarosan hozzá fognak a Kamarás-Duna kézi erővel való kikotrásához, ami sürgős a szerbeknek s amit még ősz előtt el akarnak végeztetni a cukorrépa-kampány előtt, mivel úgy az ujborszázi, mint eszterváki cukorgyárba a Petár-csatornán történik a szállítás.

Nagy kérdés, van-e értelme egy ilyen bagatell összeggel való reparációnak, ami csak arra alkalmas, hogy a gyökeres rendezést újabb tíz évvel kitolja, mert ha ezt most így kézi erővel mélyítjük, a szerbekkel tíz éven át megint nem lehet tárgyalni, mert azt várják, hogy Baja városa kaparja ki a gesztenyét számukra.

A felszabadulás évfordulóján regattaversenyt rendez a Dunán a Bajai Hajós Egylet.

A Bajai Hajós Egylet augusztus 20-án, Baja város felszabadulása tün-
nepén meghívásos regattaversenyt rendez. A verseny augusztus 20-án d. u. 4 órakor kezdődik, amelyhez az agilis egyesület a nagyközönséget is meghívja minden különösebb meghívó nélkül is. Belépőjegy nincs. Mindenkit szívesen lát vendégül az egyesület. A verseny zsűrije és a versenybizottság a következőkből áll:

Zsűri. Diszelnökök: Bisztrai-Balku Gyula főispán, dr. Perger Ferenc, a MESZ. elnök, Elnökök: vitéz Altay Antal BEC., dr. Bernhart Sándor BEE., dr. Brém György MEC., lemhenyi Dávid Zoltán, Kallivoda Ferenc, Popovits Pál, Szabovljévis Dusan, dr. Vojnics Ferenc. Versenybizottság: Elnök dr. Frank Mihály, titkár Kiss László, Célbírák Ághy Lajos, dr. Béli Béla, dr. Richtzer Albert, Schleicher Ákos, Indító dr. Bauer Ferenc, pálya bírók Haiss Bernhard, Sziebert Róbert, orvos dr. Burtik Andor, intézők Allaga Imre, Eperjessy Olivér, dr. Klemm Gyula, Rózsa Béla, eredményhirdető Petris Brunó. Fogadó bizottság: Elnök dr. Major József, Kokas József, Zotter János.

Versenykiírás a Bajai Hajós Egylet által 1930 augusztus hó 20-án d. u. 4 órakor Baja város felszabadulásának emlékére rendezett meghívásos amatőr evezős versenyre.

1. 4 órakor. Négyes verseny kormányossal palánkos hajókban oly evezősök részére, akik a verseny napjáiig nyilvános versenyben még nem idultak. Táv 2400 m. A győztes csapat tagjai 5 emlékérmét, a győztes egyesület tiszteletdíjat nyer.

2. 4 óra 15 perckor. Négyes ver-

seny kormányossal palánkos hajókban, megkötés nélkül. Táv és díjazás mint az 1.-nél.

3. 4 óra 30 perckor. Kielboot verseny olyan helybeli evezősök részére, akik a MESZ. kötelékébe tartozó egyesületeknek nem tagjai. Csapatösszeállítás tetszés szerint. A versenyt a jelentkezés alapján bonyolítjuk le. Jelentkezni lehet f. hó 18-ig. Egy jelentkező esetén a versenyt nem tartjuk meg. Táv 1000 méter. Emlékérmé a győztes csapat tagjainak.

4. 4 óra 45 perckor. Katonák versenye. Különböző evezési módok a honvédségnél rendszeresített szabvány ladiókban. Jelentkezés szerint. Díjazott verseny.

5. 5 órakor. Hőlgynyolcas. A Bajai Hajós Egylet női evezőseinek bemutatató evezése.

6. 5 óra 15 perckor. Vendégek versenye. Négyes, esetleg nyolcas palánkos hajóknak, nem helybeli csapatok részére, akik a Dunán leturáztak a Szent István ünnep alkalmából. A versenyt a jelentkezési arányában tartjuk meg. Jelentkezési határidő aug. 20 déli 12 óra. Táv 2400 m.

A cél a Bajai Hajós Egylet Szilvás-
öböl-beli telepén az 1479-es számú km-jelző oszlop.

7. 5 óra 30 perckor. Nyolcas verseny kormányossal palánkos hajókban, megkötés nélkül. Táv és díjazás mint az 1.-nél.

A versenykiírásban szereplő 1, 2 és 7 szám meghívásos verseny. Távolság cca 2400 méter áramtén, 1300 méternél hiddal. Cél az 1479. km. kő a BHE. telepénél.

A győztes csapat tagjai a BHE. em-

Bécsi gázgyári diókoksz

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

lékermét nyerik. Az Elnökség fenntartja magának a jogot, hogy a versenyszámokat a verseny sikeres lebonyolítása érdekében, az érdekeltek meghallgatásával felcserélje.

A versenyenél a MESZ-nek a FISA. versenyszabályai értelmében megállapított versenyszabályai kötelező.

A starthelyek számozása a bajai parttól kezdődik. Starthely-sorsolás az utolsó versenybizottsági ülésen, 1930 augusztus hó 19-én este 10 órakor a Nemzeti Szállodában történik.

A 3. számú versenyben szükség esetén előverseny tartatik f. hó 20-án d. e. 10 órakor. Az előverseny összeállítását a csapatok összszála szerint tartják.

HIREK.

A szegény embernek

a hit minden kincse. Ez az a balzsam, amelyet elkészített hangulatára flastromoz, amellyel letompítja az inség, a nélkülözés lázadó hajlamát s amellyel nyugalmat parancsol a belső békétlenség ördögeire. Hogy mi a hit az egyének, azt a bapusták keresztelőlén láttuk. Ott álltunk a közelben és hallgattuk Mészáros Sándor predikátor lelkes, okos, hazafias szavait, amelyek az evangélium volt a fundamentum. Százszorosan igazoltnak láttuk a szegény ember hitbeli kincsét. Ami a mai tulságosan anyagias világban nagy ritkaság: azt láttuk: az új hívőkarcán a krisztusi alázat, a belenyugvással átitatott áhitatot, a megbékélést és mintha valami átszellemeltség állt volna az arcokra: a benső nem titkolható öröm, valami nagy szent lelkendező renezis, ami nyugalmat hint a lelkekbe, békét a szívekbe, beletörődést a sorsba és megnyugvást abba, hogy a szegény embernek a bölcs, igazságos Isten oly keveset juttatott a földi javakból. De hát a szegényeké lézen a mennyek országa és a tulvilági üdv.

— **Augusztus 20-án**, a felszabadulás emléknapján mint minden évben, az idén is díszkirakatokat rendez a Reich Bernát cég és ezennel tisztelettel meghívja Baja város ünneplő közönségét azok megtekintésére 19-én 7 órától 20-án esti 9 óráig.

— **A Bajai Daloskőr** holnap, 19-én este 7 órakor összpórárt tart, 8 órakor pedig énekszámával részt vesz a felszabadulás emlékére tartandó ünnepeken.

— **Levente tanfolyam.** Baján hét-főn a vármegye területén működő leventeoktatók részére 2 hetes oktatási tanfolyam kezdődött, amelyen elméleti és gyakorlati részt adnak elő. A tanfolyam augusztus 24-én ér véget. A tanfolyam hallgatóit a tanítóképző intézetben szállásolták el.

— **A kalocsai Szent Imre-ünnepély.** Nagyboldogasszony napján tartották meg Kalocsán a Szent Imre-ünnepélyt, amelyre autón csütörtöknél később délután átment Kalocsára Bisztrai-Balku Gyula főispán és dr. Gonczlik Kálmán belvárosi apátplébános is, aki magával vitte a zárdának nyújtott 136 000 pengős törlesztés kölcsönét kész szerződés mintáját is, hogy azt a Miasszonyunkról elnevezett iskolának kalocsai főnökneje is aláírja s gróf Zichy Gyula kalocsai érsek is parafálja.

— **Ünnepélyes istentisztelet.** Az izz. hitközség Baja városának a szerb megszállás alóli felszabadulás évfordulóján, augusztus 20-án d. e. 10 órakor ünnepélyes istentiszteletet tart, amelyre Baja város közönségét ezennel meghívja.

— **Kossuth Lajos idegenbe indulásának évfordulója.** Tegnap, augusztus 17-én volt 81-ik évfordulója annak, hogy Kossuth Lajos 1849-ben a szabadságharc végső napjaiban Orsovánál átállt a magyar határon, hogy idegenben szerezzen segítséget nemzete ügyének s hogy élve soha többé ne térhessen vissza hazájába.

— **Elveszett retikül.** Augusztus 8-án egy retikül különféle tartalommal elveszett. A rendőrség felhívja a megtalálót, hogy a törvényes jogkövetkezmények terhe mellett szolgáltatassa be a rendőrkapitányságra.

— **Táncverseny.** Peiris Brunó tánc-tanár tánciskolájának táncvizsgáját augusztus 23-án este 8 órakor tartja meg a Nemzeti Szálloda nagytermében. A táncvizsgán nagyszerű attrakciós táncszámokat is fognak bemutatni.

— **Még két óvodára írták ki az arlejtést.** A Független Magyarság legutóbbi számában megemlékeztünk a 3 új óvoda építésére kiírt nyilvános versenytárgyalásról, amelyre 58 iparos adott be ajánlatot. Az iparosoknak ez a nagy száma mind annak a szomorú bizonyítéka, hogy mennyire munka nélkül vannak a bajai iparosok és a legkisebb munkaalkalom után is kapva kapnak. Miután a város időközben a Rákóczi-utcai óvoda elhelyezésére megvette a Fehérló-utcában Szalontay József és hét társának a házát, valamint az Ósz és Damjanics-utca sarkán öv. Zsifkovics Hugóné telkét a Szent Antal utcai óvoda elhelyezésére s mert a vétel jogerős lett, — a mérnöki hivatal ennek a két újonnan épülő óvodának összmunkáira ugyancsak kiírta a nyilvános versenytárgyalást, amelyet augusztus 30-án fognak megtartani.

— **Az augusztus 20-iki csecsemő szépségverseny.** Az Országos Stefánia Szövetség bajai fiókjá f. évi augusztus hó 20-án a felszabadulás emlékére, gyermekszépségversenyt rendez a Déri kertben délután 3 órakor, amint azt selhatározta a fiók választmánya. Díjazásban részesül ötven baba születési és itteni lakósu gyermek 1 és fél éves korig. Díj: ezüst érem vagy díszoklevél. Akik már egyszer díjazva voltak újból nem jelentkezhetnek. Pontos megjelenést kérünk, mert a bizottság 3 órakor megkezdé a bírálat s akik későn érkeznek figyelembe nem vehetők. Rossz idő esetén f. hó 24-én vasárnap délután fogják a versenyt megtartani 4 órai kezdettel. A gyermekszépségversenyt dr. Burtik Andor városi tisztifőorvos és dr. Gonczlik Kálmán belvárosi apátplébános vezetésével a Stefánia Szövetség bajai fiókválasztmány tagjai rendezik. A verseny azért kezdődik délután 3 órakor, hogy a felszabadulás emléknapjára összeállított program más számain, így a sporttelepen és a víziünnepélyen is részt vehessen a közönség.

— **Autóbusz menetrend.** A bácsbokodi vasútállomás és Csávoly közötti autójárat lehetővé teszi a mindennapi közlekedést Bajáról is Csávolyra. Az autójárat indul Bácsbokod vasútállomásról: 7:10, 11:00 és 14:45. Csávolyról vissza: 10:15, 13:30, 18:00 órakor.

Annyit kap, amennyit vásárol,

na 50 kg-os plombált zsákokban vesz

la gázgyári diókokszot, tojásszenet, porosz-szenet, aprított tűzifát, kovács-szenet, retorta bükkfaszenet

a legolcsóbb áron, kedvező részletfizetés mellett.

VIDOR JÓZSEF és FIJA

szénnagykereskedők bajai kirendeltségénél.

Telefon 266.

Szent István-tér 7.

Telefon 266.

SPORT.

Serleg mérkőzés.

BSE—BMTE 4:0 (2:0)

A szerb megszállás alóli felszabadulás emlékére a Baja város által adományozott vándorserlegért az elődöntő 15-én volt a Patak-utcai sporttelepen.

Mindkét csapaton, de különösen a BMTE játékosain látszott meg a tréning hiány. Kapkodás és tudótréning hiánya látszott az egész mezőnyön. A BSE játékosai talán az idén magukra találtak. Goalteljes csatársor, jó fedeztetés és megbízható védelem, amely eredményét a mérkőzés is mutatja.

A BSE nagyobb rutinjának és technikájának köszönhető az eredményt, de a végén ugyiszólván az egész gárda már kidőlt.

Legjobb embere a mezőnynek a BSE Golec nevű játékos volt, ki maga 3 goalt lött, míg Onódi 4-re szaporította azt.

Jók voltak: Onódi, Soma, Szityu és Jaquier.

Rádió

Hétfő, augusztus 18

- 3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
  - 4:00: Vig Vilmos felolvasása.
  - 4:45: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek.
  - 5:00: Rezek Román novellái.
  - 5:30: Győri Lakatos Misi és cigányzenekarának hangversenye.
  - 6:45: Rádió amatőrpósta.
  - 7:25: A Magyar Cserkészszövetség előadása.
  - 8:20: A Szent Imre-ünnepségek helyszíni közvetítése az ünnepi csarnokból.
  - Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek.
  - Majd: Vidám est.
- TELEFONHIRMONDO: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Versenytárgyalási hirdetés.

Baja város polgármestere felsőbb jóváhagyástól feltételezetten nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Baján építendő Damjanich-u. 30. sz. alatti és a Fehérló-u. 15. sz. alatti városi telkekre óvodai lakással egybekötött két-tantermes óvodák: I. Föld, kőműves, elhelyező, szigetelő, vas, vasbeton, II. Ács, III. Tetőfedő, IV. Bádógos, V. Asztalos, lakatos, mázó, fűves, VI. Vássonredőny, VII. Műkő-kőfaragó, VIII. Szobafestő, IX. Kályhás és takaréktűzhely, X. Burkoló munkáira.

Ajánlatot minden törvényes képesítéssel bíró magyar vállalkozó és iparos tehet, a városi mérnöki hivatal által kiadott eredeti úrlapon. Mindkét óvodára külön ajánlat teendő.

A teljesen szabályszerű ajánlatokat 1930. évi augusztus hó 30-án d. e. 11 óráig kell Baján a városi iktatóban benyújtani. Postán beküldött ajánlatoknak szintén eddig az időpontig kell befutniuk.

Az úrlapok a mérnöki hivatal hivatalos órái alatt megkezdett ivenként 30 fillérért szerezhetők be, ugyanott tekintethetők meg a tervek és a kiírási művelet. Baja, 1930. augusztus hó 14-én.

Dr. Puskás Dezső s. k. polgármesterhelyettes.

Mátyás király-tér 10. szám alatt egy 3 szobás lakás

(Dr. Móder-féle.)

előszobával és összes mellékhelyiségekkel, valamint egy

üzlethelyiség,

mely áll egy utcai és egy udvari helyiségből, azonnali beköltözhetéssel

k-i-a-d-ó.

Érdeklődni lehet: Herschkovits Izidor-nál, Nagybaracska. Telefon 7. A kulcs dr. Sándor Imre ügyvéd urnál van.

U-R-A-N-I-A

1930. augusztus 20-án, szerdán d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

„JÓKAI MÓR” „TRENK FRIGYES” című örökbecsű regénye nyomán

Mária Terézia

Nagy történelmi filmregény 12 f. Eőszereplők: Mária Terézia LIL DAGOVER, Trenk pandurezredes PETROVITS SZVETISZLÁV. — Kisérő filmje:

ÉDES PAPRIKA

Vigjáték 10 fejezetben. — Főszerepben: Éva Gray, Warwick Ward és Paul Richter.

Híradók.

Kedvező idő esetén az esti előadás a kertben.

PRIMA gázgyári diókoksz, porosz diókoksz és porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben

leplombált zsákokban

a legelőnyösebb áron, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160. 111. 234.

ETERNIT anyag eladási és tetőfedési vállalat.

ETERNIT
PALA CSÖVEK
Kéménytoldók
Zománclapok.

FIGYELEMBE AJÁNLJUK: hogy a régi cseréptetők széléit és gerinceit az általunk alkalmazott módszer szerint valódi Eternit palával szegélyezzük. Ez olcsó, szép és feltétlen viharálló. Nem kell meszhabarcsal ragasztani javítgatási költség többé nincs!

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELELT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYAR: NYERGESÚJFALU.

ETERNIT
hullámlemez fedések, vízmentesítő falburkolások.

TUDOMÁSUL ADJUK: hogy bedző, rossz háztetőknek felelősség melletti javítását és átfedését olcsón vállaljuk.

Érdeklődőknek díjmentesen és készséggel állunk rendelkezésre.

Nádfedelű házak átfedését Eternittel
olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett vállaljuk.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT TELEFON 290.

„CSEPEL”
kerékpárok főlerakata

B S A Sarolea motorkerékpárok varrógépek — számológépek.
REMINGTON írógépek.
Fegyver-, lőszer-, löporárusítás.
Szakszerű javítóműhely.

Horváth Vilmos
BAJA, VÖRÖSMARTY UTCA 6. SZ.

Szent Antal-utca 25. szám alatt
3 szobás lakás
összes mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó.

Egy 4 szobából és mellékhelyiségekből álló
LAKÁS
a Szent István-téren NOVEMBER 1-RE KIADÓ.
Közelebbi felvilágosítást ad: Magyar Általános Takarékpénztár Fiókja.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón kapható
Utry Pál Fiai
Telefon 280. Alapítás 1895.

Saját gyártmányu
lőszórászirták, paszirtéknők
olcsón kapható
UTRYNÁL.
Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Ajtóvédő

fürdőszobabutor és klozetülés celluloidból

Polgár Gyula Türr István-u 5. sz. Tel. 234

Szebb lesz, mint volt ujkorában.

Kopottas
szines cipőjét
ne dobja el,
mert 150 fillérért teljesen jóállás mellett

újjáfestem
a legdivatosabb szinekből választhat.
Modern gépemmel 1 órán belül elkészítem.
Stellner Zsigmond
cipőkereskedő Baja, Vörösmarty M.-u. 1. szám.
Telefon: 287.

Elkészítés után hazaküldöm. Nem kopik és nem főredéz.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jó barátainkat, hogy 5 napi távollét után üzletem vezetését újra átvettem és a konyhát, úgy mind eddig is, anyámmal együtt vezetem. Amikor ezt a mélyen tisztelt közönséggel tudatom, ígérem egyúttal, hogy a legjobb dolgokat sütöm és főzöm. A legolcsóbb árakban elvállalok eljegyzéseket és kereszteléseket. Tekintse meg kirakatunkat.
Kiváló tisztelettel
Goldberger Sándor
Prohászka-utca 3.

Baján a Belvárosban, Pázmány utca, az Ertlé fűre kert mellett újonnan épült, adómentes, 3 szobás
családi ház
hall és összes mellékhelyiségekkel együtt szabad kézből eladó.
Bővebb értesítést Mikolczky Ferenc, Petőfi Sándor-utca 43.

Kényelmes ülésű személy-
Autó
helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

Aug. 12-től aug. 25-ig.
reggel fél 8 óráig
Lovassy Ödön és Dr. Geiringer János
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.
Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

A valódi Hatschek-féle
Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.
Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,
Zádor Oszkár

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

ETERNIT-MŰVEK HATSCHEK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYAR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskút.
Erdős István
Érsekcsanád.
Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.